

Amb l'excusa de la crisi han desembarcat en tot l'estat espanyol un caramull de retallades de drets socials que es varen aconseguir després de molts d'anys d'esforços per part de la societat. Tot això s'ha afegit a un augment d'impostos, retallades de sous, augment de la durada de les jornades laborals, augment de l'atur... hem perdut molt... i el que perdrem!

S'ha parlat molt de la necessitat de reactivar l'economia, i l'única manera que de moment ha trobat el Govern Balear ha estat retornant a les activitats econòmiques que ens han abocat a aquesta crisi: la reactivació de la construcció, grans macro-projectes, camps de golf, macro-hotels, urbanitzacions...

Una solució que han vist els nostres governants, i per donar "seguretat jurídica" als grans especuladors, ha estat la de proposar reduir i, si poden i no els cau la cara de vergonya, eliminar totes les traves burocràtiques

i de normativa ambiental que existeixen per avaluar les repercussions ambientals que valoren els projectes.

La ja massa palpada espassa de Damocles penja sobre la normativa ambiental que protegeix o desclassifica algunes zones naturals de les Illes. Pot ocórrer que es tornin enrere les proteccions d'alguns espais naturals; algunes zones desclassificades pel Pla Territorial poden acabar urbanitzades; alguns projectes esbojarrats i descomunals com parcs temàtics poden autoritzar-se; es reactiven projectes de carreteres i autopistes; es revisa i atura un pla hidrològic racional, que estava a punt d'aprovar-se... un panorama que es podria titllar d'apocalíptic a ulls dels conservacionistes.

La gestió dels actuals espais naturals pot veure's compromesa per les retallades de pressuposts de l'administració. En una època en què es cerca la manera de prioritzar en la despesa, el medi ambient és un dels

grans perjudicats. I ja se sap, la minva en pressupost donarà lloc a menys vigilància, menys projectes de manteniment i restauració, menys estudis per conèixer els valors naturals i una progressiva degradació dels espais. I és que sembla que hagi de venir "Europa" repartint clotellades i multes per recordar-nos que la vertadera riquesa que tenim no són les zones capolades per hotels, ni les infraestructures, ni els palaus de congressos... la vertadera font de riquesa que tenim és el medi ambient i el paisatge que encara ens queda.

Si aquesta crisi no ha servit per "fer-nos fer els ous enterra" i recaptar, potser haurem de dir que "l'home és l'únic animal que traveja dues vegades amb el mateix totxo". •

Maristany, una de les zones humides sobre les quals planen amenaces urbanístiques

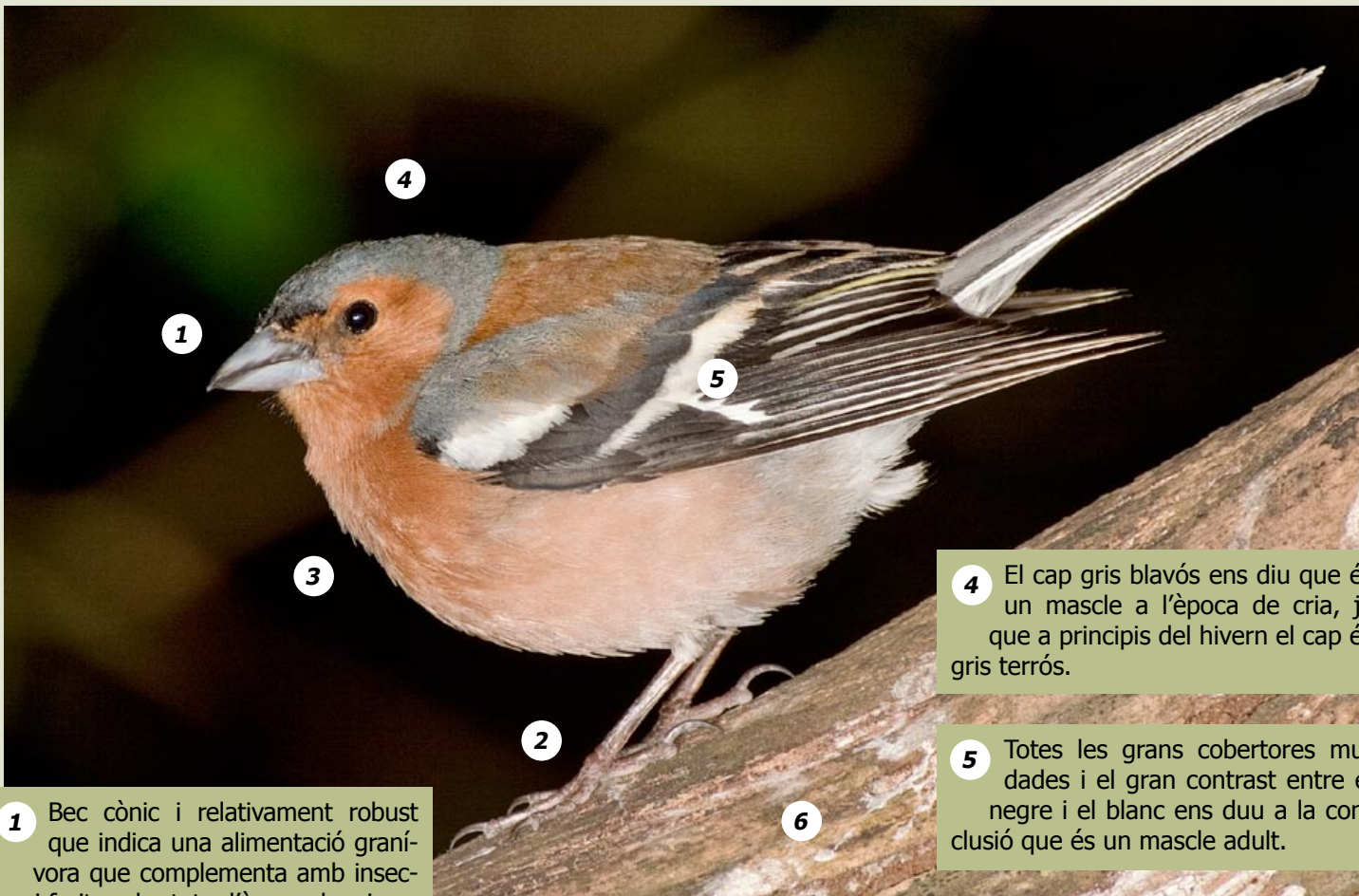

TONI MUÑOZ

I aquí, què hi veus?

Què ens diuen els detalls de la imatge sobre aquest aucell?

Per **Pere J. Garcias**

1 Bec cònic i relativament robust que indica una alimentació granívora que complementa amb insectes i fruits sobretot a l'època de cria.

2 Té les cames més aviat curtes i no salta com els teuladers sinó que peona com els xàtxeros i les titines.

3 La característica més notable del dimorfisme sexual en aquesta espècie és el pit rosat en el mascle, mentre que la femella el té color ant grisós.

4 El cap gris blavós ens diu que és un mascle a l'època de cria, ja que a principis del hivern el cap és gris terrós.

5 Totes les grans cobertores mudades i el gran contrast entre el negre i el blanc ens duu a la conclusió que és un mascle adult.

6 No és una espècie exclusiva del bosc, però s'hi troba molt bé i és una de les poques espècies que cria dins els alzinars més tancats i ombrívols. A l'hivern surt a camp obert i forma esbarts amb altres fringíl·lids.

El pinsà, *Fringilla coelebs*

Avui analitzarem el nom d'un aucellet molt lligat al hivern. No és que el duguin les fredorades, ja que cria entre nosaltres, però és en aquesta estació de l'any quan la població balear se veu incrementada considerablement per aus nòrdiques que poden venir de llocs tant llunyans com Rússia. Anem per feina. El nom genèric *Fringilla* ja l'empraven els llatins per referir-se a la mateixa espècie (realment era per a un grups d'espècies semblants ja que no solien afinar tant els clàssics). Per extensió ha donat nom a tota una família, els **fringillidae**, d'aus bàsicament granívores, bec més o manco gruixat, dimorfisme sexual accentuat i distribució holàrtica (boreal).

El nom específic *coelebs* ve del llatí **fadrí** (cèlibe) i es pensa que Linneu l'anomenà així per la separació dels sexes durant l'hivern. Aquest fet és molt més evident a la Suècia natal del científic, on els mascles dels pinsans no migren cap al sud mentre que sí ho fan els joves i les femelles, i per això s'observen sols grups de mascles "fadrins".

El nom vulgar d'aquesta espècie en molts d'idiomes és una derivació de l'onomatopeia del seu reclam que podríem transcriure com a "pinc". D'aquí el nom de *pinsà* en català, *pinzón*, en castellà, *pinson* en francès i *finch* (escrit en les diferents variant fonètiques) en moltes llengües anglosaxones seria una traducció del

llatí vulgar *pincio* del mateix origen.

Repassem un poc; *tentilhao* en portuguès (encara que un poc diferent als altres té clares reminiscències onomatopèiques), *chaffinch* en anglès (*chaff* palla i per extensió gra), *buchfink* en alemany (aquí hi ha diverses versions; *buch* llibre i *buche* faig), *vink* en neerlandès, *bofing* en suec, *bokfink* en noruec, *bokfinka* en islandès (tots els escandinaus amb el prefix *bok*, o semblant, llibre), *zieba* en polonès, *cintea* en romanès, *penkava* en txec i *cinke* en búlgar. L'únic idioma que ha conservat el nom llatí quasi sense modificació fins avui ha estat, és clar, l'italià *fringello*. •